

Fransk begyndersprog B - Valgfag

Vejledning / Råd og vink

Afdelingen for gymnasiale uddannelser 2010

Alle bestemmelser, der er bindende for undervisningen og prøverne i de gymnasiale uddannelser, findes i uddannelseslovene og de tilhørende bekendtgørelser, herunder læreplanerne. Denne Vejledning / Råd og vink indeholder forklarende kommentarer til disse bestemmelser, men indfører ikke nye bindende krav. Desuden gives eksempler på god praksis samt anbefalinger og inspiration, og den udgør dermed et af ministeriets bidrag til faglig og pædagogisk fornyelse. Citater fra læreplanen er anført i kursiv.

1. IDENTITET OG FORMÅL	2
2. FAGLIGE MÅL OG FAGLIGT INDHOLD	2
2.1 Faglige mål	2
2.2 Kernestof	4
2.3 Supplerende stof	5
3. TILRETTELÆGGELSE	5
3.1 Didaktiske principper	5
3.2 Arbejdsformer	7
3.2.1 Lytteforståelse	8
3.2.2 Samtalefærdighed, herunder arbejde med ordforråd	9
3.2.3 Læseforståelse	10
3.2.4 Mundtlig redegørelse	10
3.2.5 Det skriftlige arbejde	11
3.2.6 Lektuelæsning	12
3.3 It og medier	12
3.4 Samspil med andre fag	13
4. EVALUERING	14
4.1 Løbende evaluering	14
4.2 Prøveform	14
4.2.1 Undervisningsbeskrivelser	14
4.2.2 Den mundtlige prøve	15
4.3 Bedømmelseskriterier	16
4.4 Karakterbeskrivelser	17

1. Identitet og formål

Læreplanen for fransk tager udgangspunkt i de fire kompetencer fra rapporten *Fremtidens Sprogfag* (Undervisningsministeriet 2003, s. 19):

- *sprogfag som vindue mod verden*
Eleverne/kursisterne skal kunne bruge fransk som adgangsvej til at forstå, hvad der sker i fransksprogede samfund og kulturer og dermed opbygge en global orienteringsevne.
- *kommunikation med elevrelevante målgrupper*
Eleverne/kursisterne skal kunne kommunikere med elevrelevante målgrupper, dvs. det er elevernes/kursisternes kommunikationsbehov, der er udgangspunktet. Men målgruppen er ikke kun den, som eleverne/kursisterne i deres øjeblikkelige situation oplever behov for at rette sig imod.
- *æstetisk forståelse og respons*
Fransksprogede tekster er ikke kun et redskab, men også noget der skal opleves. Det betyder, at franskfaget bør appellere til og fremelske litteratur-, kunst- og kulturoplevelser samt forståelse af og reaktion på disse.
- *interkulturel transmission*
Den interkulturelle kompetence er i fokus, fordi globaliseringen har øget bevidstheden om betydningen af at kunne aflæse og formulere budskaber i forskellige kulturelle situationer. Denne kompetence skal afspejle en moderne bevidsthed om evnen til at håndtere kulturel afstand, men bør også knytte an til konkrete pragmatiske færdigheder.

Den anvendelsesorienterede dimension sikres således via fagets centrale omdrejningspunkt, de kommunikative kompetencer, hvilket også fremgår af ovenstående. Tekstlæsningen, som er af afgørende vigtighed for og i faget, er udgangspunktet for udviklingen af de mundtlige og skriftlige kompetencer og for tilegnelsen af den kulturelle viden, der er nødvendig for at kunne begå sig på fransk i forskellige kommunikationssammenhænge.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1 Faglige mål

Eleverne/kursisterne skal kunne forstå hovedindholdet, når der tales et enkelt fransk om kendte såvel som almene emner, formidlet gennem forskellige medier.

Hermed menes, at eleverne/kursisterne skal vænnes til at forstå hovedtræk uden at fokusere på detaljen. Kendte emner er emner, der er kendte for den person, der taler om dem, og kendte for eleverne/kursisterne via undervisningen. Almene emner er emner, som eleverne/kursisterne kan få brug for i en almindelig samtale, dvs. personrelaterede emner eller nære samfunds- og kulturelrelaterede emner.

Lytteforståelse skal trænes gennem samtale i klassen, gennem lytteøvelser af forskellig art, samt ved brug af forskellige medier, fx film, cd og Internet. Det vil være hensigtsmæssigt at benytte sådanne lytteøvelser hyppigt, gerne flere gange om ugen.

Eleverne/kursisterne skal kunne deltage i samtale på et enkelt og sammenhængende fransk om kendte såvel som almene emner.

Eleverne/kursisterne skal kunne indgå i samtale om almene emner og om kendte emner på et enkelt og sammenhængende fransk uden alt for mange pauser. Eleverne/kursisterne skal beherske den

nødvendige grammatik, dog således at det er vigtigere, at eleverne/kursisterne udtrykker sig nogenlunde flydende, end at alle detaljer er korrekte.

Eleverne/kursisterne skal kunne læse og i hovedtræk forstå ubearbejdet fransk skønlitteratur og sagprosa, herunder medietekster, i et enkelt sprog.

Det er et fagligt mål, at eleverne/kursisterne skal kunne læse og forstå enkle, ubearbejdede fransksprogede tekster inden for såvel skønlitteratur som sagprosa. Ved medietekster forstås tekster fra massemedier (fx aviser, film, tv), interpersonelle medier (fx mobiltelefoner og e-mail) og kombinationer af disse, fx internettets sociale netværk.

Det betyder, at ubearbejdede tekster indgår naturligt i læsningen af emner, men der kan i et emne forekomme enkelte bearbejdede tekster, dog ikke fra begyndersystemer.

Ubearbejdede tekster er:

- Tekster og tekstuddrag, som er forsynet med forfatter og/eller kildeangivelse
- Tekster forfattet med henblik på undervisning, som ikke adskiller sig fra autentisk fransk
- Letlæsningstekster af en sværhedsgrad, der omfatter mindst 2500 ord
- Oversættelser til fransk fra minoritetssprog inden for de fransktalende områder
- Eventyr, sagn og legender af fælleseuropæisk oprindelse skrevet på fransk

Tekster af ovennævnte typer, som er forsynet med gloser, anses ligeledes for at være ubearbejdede. For at sikre den faglige progression og for nå de faglige mål for tekstlæsning er det nødvendigt at tilrettelægge emnelæsningen således, at eleverne/kursisterne hurtigt vænnes til at læse ubearbejdede tekster.

Eleverne/kursisterne skal mundtligt kunne redegøre for et kendt emne på et enkelt og sammenhængende fransk.

Det er vigtigt, at eleverne/kursisterne bliver i stand til selvstændigt at fremlægge en kendt problemstilling. Det betyder, at eleven/kursisten skal kunne fremlægge problemstillingen i et enkelt og sammenhængende sprog, uden at alle detaljer nødvendigvis er korrekte, men med brug af de mest elementære forbindere.

Eleverne/kursisterne skal kunne udtrykke sig skriftligt om kendte såvel som almene emner på et enkelt og sammenhængende fransk.

Eleverne/kursisterne skal kunne skrive enkle tekster, dvs. de må gerne udtrykke sig ved hjælp af mange hovedsætninger.

Eleverne/kursisterne skal kunne anvende det erhvervede kendskab til franske og frankofone kultur- og samfundsforhold i samtale på fransk og i arbejdet med de studerede emner.

I samtalen på fransk anvendes viden og termer, således at de behandlede emner relateres til ovenstående forhold.

Eleverne/kursisterne skal kunne relatere det erhvervede kendskab til franske og frankofone kultur- og samfundsforhold til andre kultur- og samfundsforhold.

Eleverne/kursisterne skal kunne relatere til danske forhold såvel som til andre relevante landes forhold. Hvilke lande, der er relevante i denne sammenhæng, afhænger af flere faktorer, herunder bl.a. emnet, valgfag og elev-/kursistgruppen.

Eleverne/kursisterne skal kunne benytte viden om, hvordan man lærer fremmedsprog, i det daglige arbejde

For at give eleverne/kursisterne viden om, hvordan de mest effektivt lærer fremmedsprog, skal de trænes i forskellige sprogtilegnelsesstrategier som:

- hukommelsesstrategier, der fungerer som mentale link, så informationen lagres og lettere kan kaldes frem igen, fx ordforrådstræning
- kognitive strategier, der fungerer som en hjælp til at opfatte, analysere og praktisere sproget og dermed til at forme og revidere elevernes/kursisternes sproglige udvikling, fx læsestrategier, lyttestrategier, analysestrategier og samtalestrategier
- kompensationsstrategier, der fungerer som en hjælp til at overvinde begrænsninger i kommunikationen i form af mangelfuld grammatik og manglende ordforråd, fx anvendelse af gambitter, tøvemekanismer og strategiske omskrivninger

2.2 Kernestof

- de grundlæggende principper for sprogets opbygning og anvendelse, både vedrørende samtalers og teksters struktur og vedrørende den nødvendige syntaks og den morfologi, der er relevant for sprogets lydside.

EksPLICIT grammatisk viden om sproget er underordnet anvendelsen af sproget, og der tales kun om de mest elementære principper inden for såvel morfologi som syntaks. Den grammatik, der inddrages, skal være nødvendig for den konkrete anvendelse af sproget. Som det også ses af modellen i *Fremtidens Sprogfag* (Undervisningsministeriet 2003, s. 41), arbejdes der især med tekststruktur og samtaleopbygning, sådan at eleverne/kursisterne får redskaber til at overskue tekster og dialoger og gætte betydninger uden nødvendigvis at forstå detaljerne og især uden nødvendigvis at kende til samtlige regler for bøjning, orddannelse eller ordstilling.

- et grundlæggende ordforråd og idiomatik, som eleverne/kursisterne har brug for i samtaler både om almene emner og om de studerede emner

Eleverne/kursisterne skal beherske et ordforråd og en idiomatik, der sætter dem i stand til at indgå i samtaler om almene og kendte emner.

- de grundlæggende elementer i fransk udtale og intonation, receptivt såvel som produktivt

Der trænes udtale med særlig vægt på de lyde, der traditionelt volder danskere problemer, fx nasalvokaler og stemte konsonanter. Lyde trænes i sammenhæng, fx ved gentagelse i kor, og der lægges mere vægt på intonation og rytme grupper end på udtale af enkeltlyde, idet det dog understreges, at alle dele er vigtige for forståelsen i samtalen. Der er imidlertid ikke tale om en systematisk gennemgang af udtaleregler. Træningen foregår ved lytteøvelser og gentagelser, med begrænset inddragelse af ortoepiske regler, så fokus kan ligge klart på lydsiden og ikke på forholdet mellem skriftbillede og lyd. Bemærk, at der ikke prøves i oplæsning.

- nutidige mundtlige og litterære og ikke-litterære skriftlige udtryksformer fra Frankrig og et af de andre frankofone lande.

Der er dermed tale om et udvidet tekstbegreb, hvorved alle talte såvel som skrevne tekster og artefakter kan inddrages (fx litteratur, reklamer, taler, musik).

- historiske, kulturelle og interkulturelle forhold, der har relevans for de studerede emner.

Hvor det er relevant, sættes de studerede emner ind i en bredere fransk, frankofon og evt. international kontekst. Det vil her være oplagt at trække på eleverne/kursisternes viden fra andre fag eller om muligt indgå i et tværfagligt samarbejde med andre fag om et konkret emne. Endelig kan sam-

arbejde med unge fra andre lande være med til at give eleverne/kursisterne interkulturel kompetence, fx i form af bevidsthed om og åbenhed over for kulturelle forskelle, samt viden om deres historiske kontekst. Mange kulturforskelle hænger sammen med brugen af sproget: semantiske distinktioner i ordforrådet, sproglige handlemønstre og sammenhængen mellem indhold og form i tekster.

- aktuelle forhold i fransksprogede lande med hovedvægt på Frankrig. Der skal indgå fransksproget materiale fra såvel trykte som elektroniske medier.

Aktuelle forhold belyses gennem fransksprogede tekster, men tekster på andre sprog, fx dansk og engelsk, kan indgå.

- centrale samfundsmæssige forhold i Frankrig.

Det drejer sig her om at give eleverne/kursisterne et indblik i centrale sider af det franske samfundsforskel, således at man i forbindelse med de læste emner inddrager basal viden om fx det politiske liv, kulturpolitiske forhold, skole- og uddannelsesforhold.

2.3 Supplerende stof

Eleverne/kursisterne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof består af forskellige kulturelle, litterære, historiske og samfundsmæssige udtryk, som har udgangspunkt i den frankofone verden. Det skal uddybe og perspektivere kernestoffet samt udvide den faglige horisont, så eleverne/kursisterne opfylder de faglige mål. Det supplerende stof bidrager endvidere til at styrke samspillet med andre fag.

Ud over kernestoffet skal der inddrages supplerende stof, som kan vælges frit, når blot det er med til at opfylde de faglige mål. Det kan fx være

- Ældre tekster
- Tekster fra flere andre frankofone lande
- Dansksproget materiale til belysning af kulturelle, historiske og samfundsmæssige forhold
- Hovedtræk i Frankrigs og udvalgte frankofone landes historie
- Særlige sproglige forhold: stil, dialekter, sociolekter, non-verbal kommunikation

Desuden vil kernestoffet kunne uddybes og perspektiveres via samspil med andre fag, jf. afsnit 3.4.

3. Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

Fagets discipliner skal opleves som en helhed, der i overensstemmelse med de faglige mål primært fokuserer på anvendelsesaspektet.

Alle sproglige delkompetencer, som de beskrives i læreplanen, skal således indgå i arbejdet med emnerne på en sådan måde, at de støtter den skriftlige og især den mundtlige kommunikation.

Undervisningen skal give eleverne/kursisterne mulighed for at erhverve sig den viden om sprog, der er nødvendig for at udvikle de kommunikative kompetencer.

Med den nødvendige viden om sprog tænkes der på såvel pragmatisk som lingvistisk kompetence, dog således at fluency er vigtigere end sproglig præcision.

Centralt i undervisningen står elevernes/kursisternes mulighed for egen sprogproduktion og udfoldelse i forhold til de faglige mål. Fluency prioriteres højere end sproglig præcision.

Det er altafgørende for elevernes/kursisternes evne til at udfolde sig og kommunikere på fransk, at de undervejs i hele læringsprocessen opmuntres til aktivt at danne og afprøve egne hypoteser om

sprogets opbygning. Det er således vigtigt i planlægningen af undervisningen at tage højde for, at eleverne/kursisterne skal have mulighed for at formulere sig selvstændigt på fransk. Dette kræver både varierede arbejdsformer, jf. næste afsnit, og hyppig anvendelse af kommunikativt orienterede opgaver, og det forudsætter, at læreren i sine rettelser skelner mellem væsentlige og ikke væsentlige fejl.

Lytte-, læse- og kommunikationsstrategier skal give eleverne/kursisterne redskaber til at kunne igangsætte og opretholde kommunikation.

Eleverne/kursisterne skal trænes i forskellige sproglæringsstrategier og herunder i forskellige skriftlige og især mundtlige udtryksformer.

I forbindelse med træning af mundtlig kommunikation arbejdes der med:

1. Samtale, hvor eleverne/kursisterne erhverver sig viden om og forståelse af samtals grundlæggende struktur og enkle teknikker til at indlede samtalen, beholde ordet, skifte emne, konkludere samt afslutte.
2. Præsentation af forberedt emne/billede trænes ved hjælp af enkle retoriske teknikker og bevidsthed om fremstillingens enkeltelementer: indledning, kerne, argumentation og konklusion.

I forbindelse med træning af skriftlig kommunikation arbejdes der med forskellige skriftlige discipliner, gående fra det enkle til det mere komplicerede: beskrivelser af dagligdags forhold, kreativ skrivning, redegørelser og analyse. Desuden kan der arbejdes med små skriftlige oversættelser fra dansk til fransk, hvor der i højere grad fokuseres på den sproglige præcision.

Der arbejdes både procesorienteret og produktorienteret med såvel mundtlig som skriftlig kommunikation.

Grammatik, tekstanalyse og fremmedsprogstilegnelse inddrages i relevant omfang og under hensyntagen til den faglige progression.

Viden om fremmedsprogstilegnelse, tekstanalyse og grammatik inddrages, efterhånden som der opstår behov herfor, og undervisningen heri afstemmes efter eleverne/kursisternes sproglige niveau. Der fokuseres på sproglig opmærksomhed og bevidstgørelse i grammatikundervisningen, således at induktiv, inputorienteret grammatikundervisning prioriteres højt, og endelig arbejdes der med sproget ud fra et anvendelsesmæssigt perspektiv og med stadig progression: fra sproglige øer, dvs. uanalyserede udtryk og sætninger, hvis grammatik ikke forklares nærmere, fx *il y a, je m'appelle, c'est, je voudrais*, til større og større forståelse for strukturen med hensyn til ord- og sætningsdannelse. Det er vigtigt i hele forløbet at være opmærksom på at inddrage såvel mundtlige som skriftlige grammatiske øvelser.

Grammatikundervisningen fortsættes og udvikles i forbindelse med emnelæsningen, og den strækker sig over hele forløbet.

I arbejdet med tekster lægges der vægt på en bevidst progression fra referat til analyse. Det er vigtigt at understrege, at den læserorienterede litteraturlæsning er særlig velegnet til fremmedsprogundervisning, idet den giver eleverne/kursisterne en langt mere aktiv rolle, hvilket tvinger dem til at bruge sproget.

Eleverne/kursisterne trænes i at anvende tosprogede ordbøger og en elementær fransk grammatik.

Eleverne/kursisterne skal kunne anvende en tosproget ordbog, kende dens forkortelser samt overskue længere opslag. De skal kunne anvende en elementær fransk grammatik, så de kan slå op i den og forstå dens terminologi og eksempler.

Undervisningen foregår i størst muligt omfang på fransk.

Der vil dog være områder, hvor det ikke er hensigtsmæssigt, at undervisningen foregår på fransk. Dette gælder fx grammatikundervisning.

3.2 Arbejdsformer

Undervisningen tager naturligt udgangspunkt i et begynder-system, suppleret med materiale af forskellig art, såsom billeder, avisoverskrifter, korte videosekvenser og ubearbejdet materiale i tilknytning til begynderbogens tekststykker (fx enkle digte, sange og reklamer). Lige fra første time vænnes eleverne/kursisterne til at høre talt fransk, og arbejdet med ordforråd og udtale vægtes højt. I den allerførste fase arbejdes med transparente ord, faste vendinger, sproglige øer og kun i ringe grad med grammatik. Efterhånden som det indarbejdede ordforråd vokser, vil det, for at imødekomme et stigende kommunikationsbehov, være nødvendigt at inddrage elementer af den grundlæggende syntaks og morfologi. Det vil i begynderfasen imidlertid være hensigtsmæssigt at fokusere på de dele af grammatikken, som er afgørende for udviklingen af den mundtlige udtryksfærdighed.

Arbejdet med det egentlige begynderstof bør ikke vare for længe. Det anbefales derfor, at undervisningen tilrettelægges således, at der bruges ca. 60 timer herpå. Det er dog ikke meningen, at man skal være færdig med den grundlæggende grammatik på de 60 timer.

Efter begynderfasen kan man i forbindelse med start på emnelæsning inddrage enkelte bearbejdede og lette ubearbejdede tekster: foruden sange, digte, mindre eventyr og fabler også lette sagprosattekster, korte noveller, lettere av-materiale kombineret med tekster.

Efter begynderundervisningen organiseres arbejdet hovedsageligt i emner, og de faglige mål integreres i dette arbejde. Således skal det ideelle emne:

- inddrage såvel tekst som lyd og billede
- omfatte tekster fra flere genrer
- inddrage frankofont materiale
- medtænke kultur- og samfundsmæssige forhold
- være dynamisk, dvs. det udbygges efterhånden
- kunne lægge op til samspil med andre fag
- integrere grammatikundervisningen, så eleverne/kursisterne oplever fagets discipliner som en helhed
- inddrage såvel skriftlighed som mundtlighed
- tage højde for, at både samtale- og præsentationskompetencen skal udvikles
- planlægges, så arbejdsformerne varieres
- indtænkes i eksamenssammenhæng

Hvis det ikke er muligt at finde lyd og billede med tilknytning til det konkrete emne, skal der arbejdes med lyd og billede i andre sammenhænge. Desuden er det vigtigt at understrege, at et emne ikke kan bestå af én tekst alene, da de faglige mål så ikke vil kunne opfyldes. Til gengæld kan én tekst indgå i flere emner.

At et emne er dynamisk betyder, at der arbejdes med det i flere omgange. Emnelæsningen afsluttes ved at arbejde overordnet med de emnerelevante gloser, fremdrage indholdet og perspektivere dette

både for hver enkelt tekst og for emnet som helhed. Hvis emnet strækker sig over flere skoleår, er det vigtigt at lave delopsamlinger.

Arbejdsformerne varieres, således at der veksles mellem høj og lav styring. Den høje styring vil oftest være mest hensigtsmæssig i begyndelsen, hvorimod eleverne/kursisterne i den sidste halvdel af forløbet skal beherske mere selvstændige og studierelevante arbejdsformer.

3.2.1 Lytteforståelse

Lytteforståelse er afgørende for mundtlig kommunikation og tilegnelse af ordforråd, særligt ordenes lydige former. Derfor er det vigtigt, at eleverne/kursisterne fra begyndelsen vænnes til at høre det talte sprog, og at de hører det talt af mange forskellige personer.

Læreren bør fra begyndelsen tilstræbe at tale fransk i videst muligt omfang og i et naturligt taletempo. Eleverne/kursisterne lærer hurtigt at forstå fx instruktioner og ros/ris på fransk, specielt hvis læreren gør udstrakt brug af transparente ord og støtter det talte gennem notater på tavlen og tonefald, gestik og mimik. Man opnår herved at vænne eleverne/kursisterne til at høre fransk, men endnu vigtigere at vænne dem til at gætte sig frem til betydningen af det talte, selvom de måske kun har fanget nogle få ord.

Herudover må lyd- og billedmedier indgå som en naturlig del af undervisningen, hvor eleverne/kursisterne stifter bekendtskab med forskellige former for autentisk talt fransk og forskellige personers udtale af de samme ord.

Brug af billedsekvenser har den store fordel, at det visuelle indtryk støtter forståelsen, samtidig med at der automatisk finder en kulturformidling sted. Derfor bør der som hovedregel arbejdes med frankofont billedmateriale. Brug af visuelt materiale, der viser de talendes mundbevægelser, støtter desuden elevernes/kursisternes tilegnelse af ordenes lydige former mht. både genkendelse og udtale.

For at eleverne/kursisterne kan udvikle hensigtsmæssige lyttestrategier, skal de kende formålet med lytningen. De skal kunne gengive hovedindholdet, forstå specifikke oplysninger og kunne gøre rede for den/de talendes synspunkter.

Man kan forberede en lytteforståelsesøvelse med indledende øvelser, hvor andre færdigheder også kan trænes. Man kan arbejde med nyttigt ordforråd i relation til emnet, man kan læse en tekst som knytter an til øvelsen eller se på billedmateriale, som introducerer emnet. På denne måde sker der en integration i træningen af færdighederne.

Misforståelse eller manglende forståelse af talt fremmedsprog skyldes ofte, at eleverne/kursisterne ikke genkender (nogle af) ordene i det, de hører, eller forveksler de sagte ord med andre. Træning af ordgenkendelse – og tilegnelse af ordenes lydige former – kan foregå vha. minidiktater, hvor elevernes/kursisternes evne til at skelne mellem næsten identiske ord eller sekvenser af ord styrkes, eller vha. udfyldningsøvelser, hvor de(t) manglende ord indeholder en vanskelighed for eleverne/kursisterne (fx en bestemt fransk lyd) eller er genstand for en overtrækning som ved enchaînement.

Eleverne/kursisterne kan demonstrere deres lytteforståelse gennem referat/resumé på dansk eller fransk, besvarelse af spørgsmål mundtligt eller skriftligt, samtale om emnet gennem inddragelse af

indholdet i behandlingen af et emne mundtligt eller skriftligt eller ved løsning af multiple choice opgaver, evt. suppleret med billedmateriale.

3.2.2 Samtalefærdighed, herunder arbejde med ordforråd

I samtalefærdighed ligger fokus på interaktionen mellem de samtalende, og samtalen er delvis uforudsigelig. Vigtige elementer er pragmatik, kommunikative strategier og elevens/kursistens evne til at forholde sig til almindelige, dagligdags emner. Samtalefærdigheden er således både produktiv og receptiv.

For at give eleverne/kursisterne mulighed for at bruge sproget, er det vigtigt at være opmærksom på, at klasseundervisning kan være bremsende for sprogproduktionen, idet der er mange om at få del i taletiden. Derfor vil hyppig brug af par- og gruppearbejde være hensigtsmæssig i udviklingen af elevernes/kursisternes samtalefærdighed.

At arbejde med samtalefærdighed i et begynderprog er en langsom proces, der kræver en energisk indsats, tålmodighed og realistiske forventninger. Dette betyder imidlertid ikke, at man ikke kan stille krav til eleverne/kursisterne. Tværtimod er det vigtigt, at man hele tiden udfordrer eleverne/kursisterne og giver dem lidt mere, end de egentlig er i stand til umiddelbart at forstå.

I starten vil samtalen typisk bestå af mini-dialoger med udgangspunkt i konkrete og enkle kommunikative situationer, eksempelvis præsentationer og samtaler med udgangspunkt i billeder og dagligdags emner, sådan som de dukker op i begyndersystemet.

Det er ligeledes vigtigt fra starten at få opbygget et "minisprog" eller "klassesprog", så eleverne/kursisterne får en fornemmelse af, at de kan udtrykke sig på fransk. Eleverne/kursisterne skal hurtigt lære nyttige udtryk til at kommunikere i klasserummet. Desuden arbejder eleverne/kursisterne aktivt med et centralt ordforråd og basale grammatiske konstruktioner bygget op omkring dagligdags situationer.

Arbejdet med ordforrådet fortsættes efter den deciderede begynderundervisning. For at lære, huske og kunne anvende nye ord og vendinger, skal eleverne/kursisterne høre, se, bearbejde og anvende dem mange gange. Det kræver stor variation i både receptiv og produktiv bearbejdning af ordforrådet, idet ordene bedst huskes, hvis eleverne/kursisterne træffer dem igen og igen i forskellige sammenhænge, som helst skal have et autentisk, kommunikativt præg, så eleverne/kursisten får opfattelsen af, at sproget kan bruges til noget, der er relevant for dem nu eller i kommende situationer i privatliv, samfunds- og arbejdsliv.

Nye ord læres bedst gennem et autentisk sprogligt input af passende sværhedsgrad på de forskellige trin, fx tekster, lytteøvelser og gerne videoklip, fordi billedet understøtter forståelsen. Det sproglige input skal være så svært, at det indeholder en del nye ord, men så let, at der også er mange genkendelige ord.

Da der arbejdes emneorienteret i undervisningen, er det nærliggende at arbejde med ordforråd for at lette hukommelsesarbejdet for eleverne/kursisterne. Der kan laves ordlister både til det overordnede emne og de enkelte tekster, og ordene kan samles i semantiske felter inden for bestemte områder og anskueliggøres ved hjælp af mindmaps. Ligeledes kan eleverne/kursisterne trænes i at sammenstille beslægtede ord fx på grundlag af afledning, sammensætning, syn- og antonymi etc.

Det er vigtigt, at eleverne/kursisterne også får lejlighed til selv at anvende ordene, helst i autentiske situationer, fx i mundtlige situationer, der ligner dem, hvori det sproglige input blev givet, det være sig små simulationer, dialoger, længere samtaler, forespørgsler, diskussioner, rollespil etc.

Gradvist kan samtalerne udvides til at have flere deltagere og emnetilgangen til at blive mere kompleks. Eleverne/kursisterne skal træne at tage ordet i en samtale, argumentere, bruge gambitter, vise enighed og uenighed samt konkludere.

Til trods for et bevidst arbejde med opbygning af et ordforråd kan det ikke undgås, at mangelen på glosser vil være en hæmsko for den sproglige udfoldelse, og det er derfor vigtigt at lære eleverne/kursisterne forskellige kommunikationsstrategier, fx ved at lære dem at benytte synonymmer, antonymer, definitioner, overbegreber og parafraseringer.

Elevernes/kursisters stolthed over deres voksende ordforråd og dermed deres motivation for videre arbejde med sproget kan styrkes ved af og til at lade dem gøre status og reflektere over, hvilke emner de nu er i stand til at læse om, føre en dialog om og hvilke kommunikationssituationer, de kan mestre på fransk.

3.2.3 Læseforståelse

Både for at styrke den sproglige indlæring med hensyn til syntaks og ordforråd og for at opbygge en viden om det franske sprog og om fransk og frankofon kultur i bred forstand er det vigtigt, at eleverne/kursisterne bliver gode læsere, og for at blive det må lyst til at læse være til stede. Tekstvalget må derfor kunne engagere eleverne/kursisterne, ligesom det er vigtigt, at eleverne/kursisterne lærer at benytte sig af forskellige læsestrategier alt efter formålet med tekstillæsningen. Læreren må derfor med jævne mellemrum instruere eleverne/kursisterne i læsestrategier og læsemåder og forud for behandlingen af en tekst gøre opmærksom på, hvad formålet med tekstillæsningen er, så eleverne/kursisterne kan hjælpes til at vælge en hensigtsmæssig læsemåde.

Intensiv læsning er en læsemåde, hvor der lægges vægt på detailforståelse af en tekst eller udvalgte afsnit. Denne læseform indebærer omhyggelige ordbogsopslag og noter til centrale punkter og vigtige detaljer.

Ekstensiv læsning er en hurtig gennemlæsning uden væsentlig brug af ordbog med henblik på at skabe en global forståelse, hvor målet er at danne sig et overblik over tekstens hovedindhold. Der fokuseres på overskrifter, billeder, grafiske fremstillinger og andet, der kan støtte forståelsen af teksten. Denne form for læsning er specielt nyttig i forbindelse med gennemlæsning af tidligere læst materiale og ved indsamling af materiale i forbindelse med belysning af et større emne, fx projektarbejde, eller den kan benyttes til dele af en tekst. To måder at læse ekstensivt på er skimming og scanning. Skimming er en orienterende læsning, hvor man danner sig et overblik over teksten. Ved en scanning søger man derimod efter konkrete oplysninger. Begge måder bør trænes i undervisningen med indtænkning af progression. I starten kan det foregå ved læsning af avisoverskrifter med transparente ord, og senere kan det være hele tekster.

3.2.4 Mundtlig redegørelse

For at vænne eleverne/kursisterne til at have ordet i længere tid ad gangen og træne dem i at bruge alle tænkelige hjælpemidler, når de skal formidle et mundtligt budskab, er det vigtigt allerede på et tidligt tidspunkt at vænne eleverne/kursisterne til at holde små oplæg for hinanden.

Arbejdet med ordforrådet vil her være koncentreret om det ordforråd, der knytter sig til den tematik eller det emne, eleverne/kursisterne arbejder med, men også om de forskellige forbindere, eleverne/kursisterne skal bruge for at få sammenhæng i deres fremstilling, fx overgangs- og årsagsmarkører.

En øvelse, de kan klare på et tidligt tidspunkt i forløbet, er at fremlægge et resumé af et emne bearbejdet i fællesskab eller at præsentere et billede. Det skal gøres klart, at det er vigtigt at anvende et enkelt og præcist sprog og fremlægge stoffet med en klar struktur - gerne støttet af notater på tavlen eller ved brug af OHP eller et elektronisk præsentationsprogram. Fordelen ved at vænne eleverne/kursisterne til at fremlægge et område kendt af alle er dels, at eleven/kursisten, der skal fremlægge, kan koncentrere sig om fremlæggelsesmåden, og dels, at tilhørerne er inde i emnet og ordforrådet.

Efterhånden som den mundtlige udtryksfærdighed udbygges, øges kravene til fremlæggelsen både med hensyn til indhold og fremlæggelsesform. Hvad angår indholdet, skal eleverne/kursisterne nå frem til at kunne fremlægge et selvstuderet stof af større eller mindre omfang fx i forbindelse med fremlæggelse af mindre par- eller gruppearbejde, projektarbejde og eksamen.

3.2.5 Det skriftlige arbejde

Arbejdet med den skriftlige dimension skal først og fremmest fungere som støtte til undervisningen generelt, således at eleverne/kursisterne lærer at udtrykke sig om et kendt eller alment emne på et enkelt og sammenhængende fransk.

De skriftlige opgaver bør i vid udstrækning have tilknytning til emnelæsningen, både hvad angår ordforrådet, det grammatiske og det indholdsmæssige aspekt.

Der anvendes forskellige opgavetyper, rettemetoder og arbejdsformer, herunder procesorienteret skrivning. Ud over at være en øvelse i at skrive fransk kan skriftlige opgaver således fungere som en afrunding af et emnelæsningsarbejde, som eleverne/kursisterne kan bruge som baggrund for deres repetition af emnet i forbindelse med eksamen.

I begyndelsen kan det skriftlige arbejde bestå af små dictogloss-øvelser, der resumerer læseteksterne indhold og dermed træner både eleverne/kursisters ordforråd og forståelse af sætningsopbygning. Senere udvides med grammatiske øvelser af forskellig art, små oversættelser, resumeer, billedbeskrivelser og forskellige kreative øvelser. Hvis den tekst, eleverne/kursisterne læser, egner sig til det, kan man lade eleverne/kursisterne digte videre på historien, digte slutningen på historien eller lave en parallel historie.

Den frie skriftlige udtryksfærdighed bygges gradvist op. For at undgå fejl kan man understrege over for eleverne/kursisterne, at de ikke skal skrive lange, komplicerede perioder, og at sætningskløvnin-ger og -knuder skal undgås. Det er derfor vigtigt at lære eleverne/kursisterne at forenkle typisk danske vendinger som ”det, jeg mener, er, at” til ”Jeg mener, at” og ”det var en rød bil, jeg troede, han ville have” til ”jeg troede, at han ville have en rød bil.”

Arbejdet med den skriftlige kommunikation bør veksle mellem en procesorienteret og en produktorienteret tilgang. Hovedprincippet i processkrivning er, at eleverne/kursisterne skriver en tekst igennem flere gange og for hver gang udvider og forbedrer den, indholdsmæssigt såvel som sprogligt. Arbejdet bør hovedsageligt foregå i undervisningstiden, så læreren kan fungere som vejleder.

Eleverne/kursisterne kan også fungere som vejledere for hinanden og på denne måde udvikle deres sproglige bevidsthed. De lærer at bedømme og forbedre andres og egne udkast, lytte til kritik og indarbejde brugbare forslag i egne udkast.

For at eleverne/kursisterne kan få udbytte af rettetarbejdet, er det væsentligt, at de selv deltager aktivt i det, fx kan det være en god idé at samle eleverne/kursisternes almindeligst forekommende fejl på retteark og gennemgå dem i klassen, inden eleverne/kursisterne går i gang med deres individuelle rettelser. Eleverne/kursisterne kan aflevere deres besvarelse til fornyet retning.

3.2.6 Lektielæsning

Lige så vigtigt som det er at engagere eleverne/kursisterne i undervisningen, lige så vigtigt er det at engagere dem i lektielæsningen. Derfor må lektierne på samme måde som undervisningen planlægges nøje, således at de er varierede, motiverede og motiverende. Lektier kan være læsarbejde og skriftlige opgaver, men kan også være forberedelse til fx mundtligt ordforrådsarbejde, lytteøvelser eller mundtlige billedpræsentationer. De daglige lektier skal være overskuelige på en sådan måde, at eleverne/kursisterne både er klare over, hvad de skal gøre derhjemme, og så de ved, hvad formålet med lektien er, herunder hvad de skal lære, og hvad de skal bruge lektien til i de følgende lektioner.

3.3 It og medier

It og elektroniske medier inddrages løbende som et naturligt og integreret didaktisk og pædagogisk redskab. Anvendelsen heraf bidrager blandt andet til variation, aktualitet og færdighedstræning og understøtter læringsprocessen hos den enkelte elev.

Et bredt udbud af medier, både tekstbaserede og ikke-tekstbaserede, anvendes i undervisningen for at sikre, at eleverne/kursisterne oplever sproget i autentiske sammenhænge, og for samtidig at formidle et aktuelt og opdateret billede af de fransksprogede lande. Arbejdet med elektroniske medier i sådanne sammenhænge er således *også* et sprogligt arbejde, hvor eleverne/kursisterne skal lære at anvende relevante læse- og lyttestrategier.

Elektronisk kommunikation anvendes til at styrke elevernes/kursisternes mundtlige såvel som skriftlige sprogfærdighed og hybrider midt i mellem. Synkron (fx chat, skype) og asynkron kommunikation (fx e-mail, diskussionsfora, conferenceindlæg, podcasts) kan anvendes til autentisk kommunikation med klasser fra såvel andre danske gymnasier som med klasser fra andre lande, hvor der undervises i fransk. Chat ligger meget tæt op ad den mundtlige kommunikation, samtidig med at det sproglige udtryk fastholdes på skrift. På internettets søgemaskiner kan man desuden søge på ords frekvens og på faste vendinger, fx med præpositioner eller infinitivmærker (hedder det *continuer à* eller *continuer de* ?).

Korrektionsfaciliteterne i tekstbehandlingsprogrammer er velegnede til fx processkrivning og individuelle skriftlige opgaver. Eleverne/kursisterne har mulighed for at rette, skrive til og forbedre, og læreren har mulighed for gennem elektronisk retning at give individuel vejledende respons. Eventuelt kan eleverne/kursisterne gemme og samle deres skriftlige noter, skitser og arbejder i elektroniske mapper. Dermed får de nemmere overblik over egen læreproces og kan bidrage til at opstille delmål ud fra egne behov.

Når internettet bruges til informationssøgning skal man sikre sig, at eleverne/kursisterne kan anvende relevante søgeteknikker og kildekritisk analyse. Da søgninger ofte resulterer i større tekstmaterialer får eleverne/kursisterne også her stor gavn af at kunne anvende forskellige læsestrategier.

Til arbejdet med ordforråd og grammatik anbefales både netbaserede interaktive øvelser og træningsprogrammer på cd-rom. Øvelser med grundig vejledende forståelsesbaseret feedback har størst læringseffekt og bør prioriteres frem for behavioristiske drills (traditionelle indsætningsøvelser).

En større sproglig bevidsthed kan opnås ved, at eleverne/kursisterne selv udformer interaktive, grammatiske øvelser med vejledende grammatisk feedback. Programmer til brug for udformning af sådanne øvelser findes gratis på internettet.

På internettet findes også adskillige oversættelsesprogrammer. Disse bør introduceres for eleverne/kursisterne, således at de får en forståelse af programmernes muligheder i almindelighed og af deres begrænsninger i særdeleshed. Det skal naturligvis i arbejdet hermed understreges, at oversættelsesprogrammer IKKE er et tilladt hjælpemiddel.

Udformning af elektronisk præsentation eller hjemmesider, som viser elevernes/kursisternes egne arbejder, virker kreativt motiverende på eleverne/kursisterne og er samtidig med til at træne præsentation af emner.

3.4 Samspil med andre fag

Hvor det er muligt, indgår fransk i samspil med andre fag om emner af sproglig, kulturel, interkulturel og historisk art. Faget indgår i samspil med andre sprogfag for derigennem at udvikle en generel sproglig bevidsthed og viden om, hvordan man lærer fremmedsprog. Når faget indgår i de treårige gymnaisale uddannelser, vælges og behandles dele af kernestoffet og af det supplerende stof, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil i studieretningen.

Det er i dette samspil vigtigt, at faget fransk bidrager til en globaliseret opfattelse af de studerede emner gennem elevernes/kursisternes kernefaglige viden om fransktalende landes kultur og samfundsforhold.

At fransk som valgfag indgår i et samspil med andre sprogfag for derved at udvikle en generel sproglig bevidsthed og viden om, hvordan man lærer fremmedsprog, skal forstås således, at fransk i samarbejde med de andre sprogfag skal planlægges og samordne undervisningen og træningen i anvendelse af sprogtilgængelsesstrategier, samt koordinere og medvirke til at bibringe eleverne/kursisterne en generel overordnet sproglig og grammatisk viden.

Fransk vil kunne indgå i samspil med andre fag på forskellige måder og niveauer:

I **emneforløb**, hvor det aftales fagene imellem, at der arbejdes med et fælles tema. Et eksempel på dette kunne være kunst- og stilarter, hvor der i dansk og samtidshistorie gennemgås forskellige kunstretninger, og hvor der i fransk læses et emne om fransk og frankofon (fx afrikansk) kunst.

I **projektforløb** arbejdes der i grupper i en periode, hvor den normale daglige fagundervisning erstattes af blok dage, hvor et overordnet projektemne er udgangspunktet, og hvor de forskellige fag indgår med forskellige synsvinkler på det fælles emne. Det overordnede projektemne kan være Europa i det 21. århundrede, hvor fransk kan indgå med nyere franske kunstnere.

Da fransk er et begynderprog, er det vigtigt, at teksterne tilpasses det niveau, eleven/kursisten er på sprogligt. Det er vigtigt, at teksterne på fransk ikke er for svære, så den faglige udfordring i forbindelse med samspillet med andre fag ikke erstattes af frustrationer over manglende forståelse af ma-

terialet. Der vil være brug for i en vis udstrækning at bruge tekster på dansk eller evt. engelsk. Hvis der inddrages svære tekster på fransk, kan læreren evt. lave et resumé på et letforståeligt fransk eller på dansk, så eleven/kursisten opnår forståelse for og indsigt i de sammenhænge, der kan etableres på tværs af de forskellige fag, der indgår i samarbejdet.

4. Evaluering

4.1 Løbende evaluering

Der skal foregå en løbende evaluering og selvevaluering af eleverne/kursisternes mundtlige og skriftlige færdigheder. Evalueringen skal være fremadrettet. Det betyder, at der skal gives forslag til, hvordan den enkelte elev/kursist gradvist bliver i stand til at udvikle sine faglige kompetencer og dermed opfylde de faglige mål. Dette kan fx gøres ved brug af portfolio eller læringslogbog og ved at inddrage studiebogen.

Ved tilrettelæggelsen af screeninger eller tests bør man fokusere på, at de fem kommunikative færdigheder lytteforståelse, samtalefærdighed, læseforståelse, mundtlig redegørelse og skrivefærdighed alle evalueres undervejs i forløbet. Heraf følger, at screeninger og tests ikke altid er skriftlige. Screeninger og tests tilrettelægges under hensyntagen til aktuelt niveau og med den sproglige progression samt kernestoffet for øje.

Fokus i den fremadrettede evaluering forskydes fra systematisk fejlfinding til diagnosticering af særlige indsatsområder hos den enkelte elev/kursist, således at eleven/kursisten ikke skal koncentrere sig om alt på én gang, men lære i små overskuelige bidder. Det er vigtigt at være opmærksom på, at visse fejl kan være udtryk for, at eleven/kursisten bevæger sig i den rigtige retning, og sådanne fejl bør derfor fremkalde en positiv, men korrigerende tilbagemelding fra læreren. ”il a prendu” er et eksempel på en sådan fejl, som en logisk slutning ud fra de regelmæssige verbers bøjningsstruktur, og som viser, at eleven/kursisten er i stand til at overføre og generalisere allerede indlært viden.

I forbindelse med både mundtlig og skriftlig udtryksfærdighed kan læreren vælge at give differentieret feedback, således at nogle elever/kursister får kommentarer til alle fejl, mens andre får respons efter forskelligt fokus: possessive pronominer, kongruens etc. Det er vigtigt at påpege fremskridt inden for de valgte fokusområder og at give positiv kritik der, hvor eleven/kursisten klarer de sproglige og indholdsmæssige udfordringer.

4.2 Prøveform

4.2.1 Undervisningsbeskrivelser

For hvert emne skal der udarbejdes en skriftlig undervisningsbeskrivelse i overensstemmelse med den af Undervisningsministeriet udsendte skabelon. Vigtigst i Undervisningsbeskrivelsen er

- emnets titel
- emnets fokus
- anvendte materialer

Det er vigtigt, at emnets faglige fokus beskrives. Emnets titel og benyttet litteratur kan ikke gøre det ud for en sådan beskrivelse. Beskrivelsen bør være kort, men af et omfang, der sætter en udenforstående ind i det overordnede indholdsmæssige perspektiv med forløbet. I forbindelse med et emne som ”L’immigration” kunne der fx stå:

”Introduktion til Frankrigs immigranter primært fra de maghrebinske lande og de problemstillinger, det fører med sig: problèmes d’identité, la laïcité et le foulard à l’école et la violence urbaine.”

4.2.2 Den mundtlige prøve

Der afholdes en mundtlig prøve, der består af to dele med en samlet eksaminationstid på 30 minutter:

1) *Redegørelse og uddybende samtale på fransk samt tekstforståelse med udgangspunkt i en ukendt, ubearbejdet fransksproget prosatekst med et omfang på ca. én normalside. Teksten forsynes med en kort introduktion på fransk, og kun realkommentarer og særlige glosser anføres. Teksten har tilknytning til et af de studerede emner, som inddrages i samtalen på fransk. De emner, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet.*

2) *Samtale på fransk med udgangspunkt i et ukendt billedmateriale om almene emner.*

Til 1) og 2) gives der en samlet forberedelsestid på ca. én time.

Eksaminanden må benytte alle hjælpemidler. Kommunikation med omverdenen er ikke tilladt. Endvidere er brug af internettet ikke tilladt.

En normalside er for prosa 1300 bogstaver, for lyrik 30 verslinjer.

Det samme ukendte prøvemateriale må højst anvendes tre gange på samme hold.

Det anbefales at begynde med punkt 2), som normalt vil vare ca. 5 minutter.

Ad 2). Samtale på fransk med udgangspunkt i ukendt billedmateriale.

Det vigtige her er den spontane samtale, interaktionen mellem eksaminator/censor og eksaminanden. Eksaminanden skal naturligvis demonstrere en forståelse af, hvad billedet forestiller eller udtrykker, men det vil være forkert at tale om egentlig billedanalyse, hvilket ikke er hensigten med denne delprøve. Samtidig er det vigtigt at understrege, at eksaminanden i samtalen skal demonstrere, at han/hun kan bevæge sig sprogligt spontant på flere niveauer (fx fra *on voit que* til *on comprend que*), og det vil være i denne sammenhæng, at eksaminanden får brug for at inddrage viden om kulturelle, samfundsmæssige, historiske og/eller almenmenneskelige forhold. De billeder, der vælges som prøvemateriale, må ikke relatere sig åbenlyst til de studerede emner, og det må heller ikke være et materiale, der lægger op til beretning eller fortælling, fx tegneseriestriber.

Det er vigtigt, at det bliver en samtale og ikke et forhør, og denne del af prøven skal vurderes på det grundlag. En forudsætning for, at samtalen glider, er bl.a. eksaminandens ordforråd og sproglige beredskab generelt, men det vil ikke kunne kræves, at der optræder et bestemt antal gambitter, eller at der spores et bestemt antal endsige en bestemt slags kommunikationsstrategier.

Der kan på billedmaterialet være en kort titel på fransk, fx i forbindelse med et billede fra en avis.

Ad 1). Præsentation på fransk af det ukendte tekstmateriale på ca. 1 ns og samtale på grundlag heraf.

Tekstmaterialet skal have tilknytning til et af de studerede emner. Det ukendte tekstmateriale forsynes med kilde, forfatter og udgivelsesår samt en kort indledning til teksten på fransk, og det angives hvilket emne, materialet har tilknytning til. Der opgives ikke glosser, medmindre det drejer sig om nødvendige realkommentarer eller specielle eller særligt vanskelige glosser. Som hovedregel gælder, at et tekstmateriale er et *tekstmateriale*. Dvs. der kan ikke inkluderes billeder. Dog vil der være tilfælde, hvor billeder naturligt indgår, fx hvis den ukendte tekst er en avisartikel (eller et uddrag af en sådan), hvor der i artiklen oprindeligt er et foto. Da vil billedet blot følge med og ikke medtælle i normalsideoptællingen. I sin præsentation vælger eksaminanden selv, hvilken vinkel, der lægges på teksten, hvad der er relevant at trække frem og ikke, osv., og dette gælder også et evt. medfølgende

billede. De emner, der indgår som grundlag for prøven, tilsammen skal dække de faglige mål og kernestoffet. Et for begrænset antal emner vil således ikke være et tilstrækkeligt grundlag for at kunne afprøve fagets og niveauets faglige mål og kernestof.

Eleverne/kursisterne skal på forhånd vide, hvilke emner, der indgår som grundlag for prøven.

Det ukendte tekstmateriale kan ikke stamme fra et værk, hvorfra der er læst uddrag i undervisningen, men det kan fx godt være et uddrag af en anden tekst af samme forfatter.

I sin præsentation vælger eksaminanden selv, hvilken vinkel der lægges på teksten, hvad der er relevant at trække frem og ikke, osv., og dette gælder også et evt. medfølgende billede. Under præsentationen, som normalt varer 5-7 minutter, skal eksaminanden inddrage det studerede emne, som tekstmaterialet knytter sig til. I den efterfølgende samtale mellem eksaminand og eksaminator uddybes eksaminandens forståelse af tekstmaterialet og af dets relation til det studerede emne. Under præsentationen kan eksaminanden benytte egne noter, transparenter, elektronisk præsentation eller lignende, men oplæsning herfra kan ikke i sig selv tælle positivt i bedømmelsen. Under selve eksaminationen er der ikke tid til at konsultere noter, slå ord eller realia op eller lignende, men eksaminanden kan eksempelvis støtte sig til kortere gloselister eller mind-maps, ligesom eksaminanden kort kan citere fra nogle medbragte værker for at underbygge væsentlige pointer i sin perspektivering til det læste emne.

I forberedelses- og eksaminationslokalet er alle hjælpemidler tilladt, bortset fra kommunikation med omverdenen.

Eksamensspørgsmålene fordeles ved lodtrækning blandt eksaminanderne. Hver eksaminand skal kunne vælge mellem mindst fire spørgsmål. Ved lodtrækningen er eksaminator og censor normalt til stede.

Prøvematerialet vælges af læreren og sendes til godkendelse hos censor normalt senest 5 hverdage inden prøven. Censor står inde for, at de valgte tekster mht. sværhedsgrad er niveausvarende, og at formalia er opfyldt. Er dette ikke tilfældet, må censor gøre indsigelse.

4.3 Bedømmelseskriterier

Ved prøven bedømmes det, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til de faglige mål, som er angivet i 2.1. Der lægges vægt på, at eksaminanden på fransk kan redegøre for det ukendte tekstmateriale og inddrage relevante elementer af fransk og frankofon kultur, litteratur og samfund fra det studerede emne. Endvidere lægges der vægt på samtalefærdighed om almene emner og tekstforståelse. Sammenhængende sprogbrug er vigtigere end korrekthed i detaljen.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

Der gives én samlet karakter for eksaminandens præstation. Der anlægges en helhedsvurdering af eksaminandens præsentations-, samtale- og redegørelseskompetence, forståelse af eksaminators spørgsmål, forståelse af og kendskab til det ukendte tekstmateriale, kendskab til det studerede emne og evne til at perspektivere til dette.

Ved bedømmelsen af den produktive sprogfærdighed lægges mest vægt på, hvad eksaminanden formår at udtrykke. Naturligvis skal eksaminanden tale så korrekt som muligt både med hensyn til udtale/intonation og grammatik, men i stedet for at opregne fejl skal eksaminator og censor snarere vurdere præstationen efter, i hvor høj grad eksaminanden reelt har formået at sige noget. En ind-

holdsrig samtale med nogle sproglige fejl skal vurderes højere end en samtale, hvor eksaminanden ikke vover sig ud over de mest almindelige konstruktioner og derfor heller ikke laver så mange fejl.

4.4 Karakterbeskrivelser

Den 1. august 2006 blev 7-trinsskalaen indført i de gymnasiale uddannelser. Nedenfor præsenteres beskrivelser af udvalgte karakterer for den mundtlige prøve. Disse karakterbeskrivelser har alene vejledende karakter. Bedømmelserne af de konkrete præstationer skal stadig ske på baggrund af

- de faglige mål (læreplanens pkt. 2.1)
- bedømmelseskriterierne (pkt. 4.3.)
- et professionelt, fagligt skøn
- en samlet vurdering af præstationen.

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende	Eleven/kursisten udtrykker sig i sin redegørelse for tekstmaterialet såvel som i samtale og diskussion i et enkelt og sammenhængende sprog og med et grundlæggende ordforråd. Eleven/kursisten viser sikkerhed i den nødvendige idiomatik, morfologi og syntaks med fortrinsvis uvæsentlige fejl. Eleven/kursisten viser god indsigt i tekstmaterialet og det tilknyttede emne og inddrager stort set alle relevante aspekter.
7	Godt	Eleven/kursisten udtrykker sig i sin redegørelse for tekstmaterialet såvel som i samtale og diskussion i et enkelt og nogenlunde sammenhængende sprog. Eleven/kursisten viser rimelig sikkerhed i det grundlæggende ordforråd og i den nødvendige idiomatik, morfologi og syntaks, med en del fejl, som dog ikke forstyrrer kommunikationen. Eleven/kursisten viser en god forståelse af tekstmaterialet og det tilknyttede emne og inddrager flere relevante aspekter.
02	Tilstrækkeligt	Eleven/kursistens sprog er gennemgående forståeligt, men noget usammenhængende, og der er flere alvorlige fejl, hvilket i nogen grad forstyrrer kommunikationen. Tekstmaterialet er i store træk forstået. Eleven/kursisten inddrager i tilstrækkeligt omfang relevante aspekter i behandlingen af tekst og emne.

